

UNIVERSITATEA REGELE FERDINAND I., CLUJ
Facultatea de Medicină.

No. 1502

CRIMINALITATEA ȘI MEDIUL SOCIAL

DUPĂ AUTOAPRECIEREA CRIMINALILOR

DOCTORAT IN MEDICINĂ ȘI CHIRURGIE

PREZENTATĂ ȘI SUSTINUTĂ ÎN ZIUA DE 10 NOEMVRIE 1939.

DE

VIOREL MAGDA

CLUJ
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „ARDEALUL”
Str. Memorandului 22

CRIMINALITATEA ȘI MEDIUL SOCIAL

DUPĂ AUTOAPRECIEREA CRIMINALILOR

DOCTORAT IN MEDICINĂ ȘI CHIRURGIE

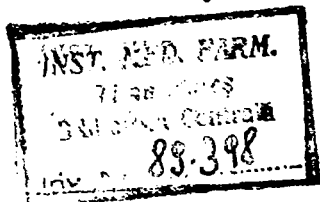
PREZENTATĂ ȘI SUSȚINUTĂ ÎN ZIUA DE ..... 1939.

DE

VIOREL MAGDA

24 MAY 2005

9692

C L U J

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „ARDEALUL”
Str. Memorandului 22.

9,45

UNIVERSITATEA „REGELE FERDINAND I^o”, DIN CLUJ
FAÇULTATEA DE MEDICINĂ

Decan: Domnul Prof. Dr. I. DRĂGOIU.

Profesorii:

Clinica stomatologică	Prof. Dr.	<i>Aleman I.</i>
Bacteriologie	” ”	<i>Baroni V.</i>
Farmacologia și farmacognozia	Supl.	” <i>Baroni V.</i>
Fiziologia umană	Prof.	” <i>Benetato Gr.</i>
Fizică medicală	Conf.	” <i>Bărbulescu N.</i>
Istoria medicinei	Prof.	” <i>Bologa V.</i>
Patologia generală și experimentală	” ”	<i>Botez A. M.</i>
Clinica oto-rino-laringologică	” ”	<i>Buzoianu Gh.</i>
Istologie și embriologie umană	” ”	<i>Drăgoiu I.</i>
Semiologia medicală	” ”	<i>Goia I.</i>
Clinica ginecologică și obstetricală	” ”	<i>Grigoriu Cr.</i>
Clinica medicală	” ”	<i>Huțieșanu I.</i>
Medicina legală	” ”	<i>Kernbach M.</i>
Clinica oftalmologică	” ”	<i>Mirhai D.</i>
Clinica neurologică	” ”	<i>Minea I.</i>
Igienă și igienă socială	” ”	<i>Moldovan I.</i>
Chimia biologică	” ”	<i>Agr. M. Zolog</i>
Radiologie medicală	” ”	<i>Manta I.</i>
Anatomia descriptivă și topografică	” ”	<i>Negru D.</i>
Clinica chirurgicală)	” ”	<i>Papilian V.</i>
Medicina operatoare)	” ”	<i>Pop A.</i>
Clinica infantilă	” ”	<i>Popoviciu Gh.</i>
Biologie generală	” ”	<i>Racoviță E.</i>
Balneologie	Prof.	” <i>Sturza M.</i>
Chimie	” ”	<i>Secăreanu S.</i>
Clinica dermato-venerică	” ”	<i>Tătaru C.</i>
Clinica urologică	” ”	<i>Țeposu E.</i>
Clinica psihiatrică	” ”	<i>Țurechia C.</i>
Anatomia patologică	” ”	<i>Vasiliiu T.</i>

JURIUL DE PROMOȚIE

Președinte: Prof. Dr. *M. Kernbach*

Membrii:	}	Prof. Dr. <i>Gr. Benetato</i>
		” ” <i>V. Bologa</i>
		” ” <i>V. Papilian</i>
		” ” <i>Gh. Popovici</i>

Supleant: Docent Dr. *I. Gavrilă*

Planul general al tezei.

1. INTRODUCERE.

Științele criminale se preocupau de *faptul* criminal, nu de *cauzele* crimei.

Știința criminologică modernă studiază *cauzele* crimei, nu cu scopul de *pedepsire*, ci cu scopul de *îndrumare* și *prevenire*.

Deci, s'a ajuns la studiul științific al *criminalului însuși* (nu al actului) și a determinanților interni și externi.

2. CAUZELE CRIMINALITĂȚII.

a. EREDITATEA este cea mai importantă. Ereditatea dă potențialitatea iar mediul realizează această potențialitate în limitele fixate de ereditate. Studiile asupra constituției.

b. MEDIUL. Expunerea capitolelor: criminalitate și mediu (fizic, familiar, școlar, militar și mediu social propriu zis).

3. MEDIUL SOCIAL DUPĂ AUTOAPRECIERILE CRIMINALILOR (obiectul propriu zis al tezei).

Metodele de studiu ale mediului au fost în general, studierea *directă* a mediului.

Noi am voit să vedem cu o altă metodă, *indirectă*, (prin chestionar aplicat la criminalii înșiși), cum se reflectă mediul social în care au trăit, în conștiința lor.

Technica: Chestionarul cuprinde 35 întrebări, în 5 categorii, referitor la mediul: familiar, școlar, militar, profesional și mediul social propriu zis.

Numărul examinațiilor infractori 90. Numărul examinațiilor normali 100, pentru comparație. Toți sunt de sex masculin, adulți.

Expunerea chestionarului.

Rezultatele în procente (tabelă) pentru:

- a) Normali,
- b) Infractori (în general),
- c) Hoți,
- d) Ucigași.

4. INTERPRETAREA REZULTATELOR.

Comparativ, între: normali-infractori și hoți-ucigași.

5. CONCLUZII.

Introducere.

Până în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, problema criminalității era privită mai mult din punct de vedere juridic, ca o **faptă** de sine stătătoare, cu totul aparte de **personalitatea** autorului ei.

Principiul conducător în rezolvarea acestei probleme consta în a aplica o **pedeapsă** oarecare vinovatului, care a îndrăsnit să calce dispozițiile legilor.

Rezultatul era, că timpul de pedeapsă odată consumat, vinovatul recidiva de cele mai multe ori. Și prin aceasta societatea nu putea decât să piardă individualități, deoarece infractorul lăsat pe picior liber nu era refăcut moral și reeducat pentru o viață sobră susținută, legiștii nefiind preocupați decât de **aplicarea** pedepsei mai mult sau mai puțin meritate.

În ceea ce privește moralitatea infractorului, starea de lucruri nu era cu nimic schimbată stării anterioare; ba dimpotrivă, în închisori educația criminală se completa reciproc între infractori, iar aceștia odată eliberați, târau după dânșii elemente noi. Astfel, în loc să fie salvat societății, omul era iremediabil pierdut din punct de vedere al moralității și sociabilității.

Deși un autor italian, Ferraresi, enunță principiul, că pentru a aprecia just fapta criminală trebuie neapărat să cunoaștem cât mai complet pe făptuitor, totuși din punct de vedere practic în această epocă empirică s'a continuat să se preocupe de crimă, cercetându-se chestiunea criminalității sub aspectul juridic amintit și neglijându-se importanța cunoașterii infractorului.

Pedeapsa ce se aplica avea un caracter represiv-sancționant, urmărindu-se intimidarea făptuitorului și răsbunarea faptei lui, nesocotindu-se total mijloacele de îndreptare și reeducare a celui vinovat, spre a-l pregăti apt și a-l reda societății. Condițiile individuale și sociale ale actelor criminale erau ignorate, iar închisorile erau transformate în locuri de supliciu.

Pentru a remedia această stare de lucruri s'au căutat diferite soluții noi în decursul timpurilor.

Inițiatorul noilor directive în materie criminalistică, acela, care a revoluționat întreaga concepție de până atunci, este marele medic italian Cesar Lombroso, creator al unei adevărate școli de antropologie criminală.

În anul 1876 apare lucrarea sa „**L'uomo delinquente**“, prin care pune bază științifică cercetărilor sale.

El caută să lămurească problema cauzalității personale a crimei, **factorii interni individuali**, cari determină pe făptuitor de a comite actul criminal. El pune chestiunea **naturei** acestor factori, a posibilității existenței unei **legături între constituția morfologică a criminalului și manifestările sale criminale** și caută să le rezolve în mod documentat, științific, trăgând concluziunile practice necesare.

În continuare, el caută să rezolve chestiunea caracterelor morfologice **specifice** constituției criminale și diferențierea lor de acelea ale constituției morfologice la indivizii normali.

Ca izvoare de inspirație pentru lucrările sale, Lombroso se servește de bogatele sale cunoștințe în domeniul științelor naturale, a filosofiei și psihiatriei.

El întreprinde cercetări personale asupra subiecților normali, bolnavi mintali și criminali și compară rezultatele obținute. Astfel găsește, că **există** de fapt o strânsă relație între structura morfologică a criminalului și faptele sale criminale. Constituția morfologică a criminalului este diferită de aceea a omului normal. Structura morfologică anormală a criminalului este caracteristică, de natură biologic-ereditară, tipul criminal fiind înăscut. Acțiunea criminală se încarcă în contul acestei constituții morfologice tipice, special criminale.

Criminalul aparține unui tip uman distinct, prezentând anomalii corporale atavice și caractere somatice neregulate multiple, ce se pot descrie și măsura. Lombroso, observă anomalii de mărime ale craniului, dezvoltarea anormală a maxilarelor, anomalii ale membrelor, urechilor, ochilor, etc.

Deși unele din concluziile observațiilor lui Lombroso astăzi și-au pierdut valabilitatea, totuși meritul său este unanim recunoscut, fiindcă el a deschis drum nou criminologiei: acela al cercetărilor **științifice**, pe baza cărora s'a clădit știința criminologică modernă.

În evoluția criminologiei mai înălțăm un curent **antilombrosian**, susținut de școala sociologică franceză, care consideră crima ca aparținând domeniului sociologiei. Criminalitatea e admisă de Tarde ca fiind fructul imitației. El neagă stigmatul de degenerescență susținut de Lombroso. Tot în cadrul școlii franceze Lacassagne susține, că anomaliile fizice și psihice sunt produsul stării defectuoase a societății și că tipul criminal e **creiat** el însuși de societate.

Neolombrosienii admit factorul social, însă cu predominanța factorului individual. După ei, fondul criminalității îl constituie **factorii endogeni** (interni: fizico-chimici), cari sunt determinanți, iar forma o constituie **factorii exogeni (externi)**, cari sunt ocazionali.

Factorii interni și externi conlucrează, iar predominanța unuia sau a altuia dă acea nesfârșită variabilitate bio-sociologică a crimei.

Sporirea continuă a **criminalității** a impus legiștilor, cari judecau crima doar din punct de vedere speculativ-juridic, să reia calea corectă a studierii criminalului, nu numai a faptei sale, împreună cu factorii determinanți externi și interni.

După datele unor statistici recente s'a observat, că departe de a scădea, criminalitatea este încă în continuă creștere. Nici țara noastră nu este scutită de aceasta. La noi, din anul 1925 până în 1931, deci în decurs de 6 ani, s'a constatat o **creștere** medie anuală de 80 crime și 3940 delict!

Spre a remedia acest mare rău, tendința modernă este să se ajungă treptat-treptat la soluții cât mai practice și durabile pentru desăvârșita lui înlăturare și spre a isbui performanța de a transforma cu regularitate un om condamnat și ispășit, într'un cetățean onorabil și util.

În mod inevitabil, s'a ajuns definitiv la concluzia, că infractorul nu trebuie privit numai prin **fapta** sa, ca în trecut, ci mai ales prin **el însuși**. Cum am arătat mai sus, problema a ajuns să fie studiată **științific**.

Astăzi, știința criminologică modernă știe să insiste asupra **personalității criminalului**, asupra **mediului social** în care a trăit și asupra **factorilor**, cari au contribuit la declanșarea actului penal. Numai procedând în acest mod și cunoscând **cauzalitatea** se pot trage concluziuni practice și utile cu privire la **combaterea** criminalității și chiar **prevenirea** ei, ceea ce este de o importanță capitală!

În această privință Prof. M. Kernbach spune (în: „Responsabilitatea penală și tendințele medico-legale actuale“, pagina 40), că: „Mijloacele de apărare socială contra criminalității nu ni le oferă formula responsabilității și nici sentințele judecătorești. Urmând **doctrina cauzală**, care a permis medicinei să combată până la nimicire atâtătea boli cu caracter social, tot așa și aci, lupta nu poate fi dată decât **pe teren etiologic: a cunoaște și a combate factorii criminogeni**“.

Într'adevăr, școala criminalistică modernă reunește într'un chip fericit toate teoriile de până acum, considerate ca fiind cele mai temeinice. Actual, se consideră criminalitatea ca un fenomen complex, care trebuie privit sub aspect juridic, antropologic și social, luându-se ca metodă de studiu metoda experimentală.

Aproape în toate țările civilizate, (dar mai cu seamă în Franța, Italia, U. R. S. S.), se găsesc astăzi instituții speciale pentru studiul amănunțit și științific al criminalului. Astfel, găsim servicii medicale psihologice, instituții pentru examinarea delincventului minor, servicii de antropologie penitenciară, etc., etc., într'o strânsă colaborare cu justiția și toate nizuind a obține cele mai bune rezultate în domeniul observării criminalului însuși și a aplicării unui tratament adecuat, strict **individual**.

În lucrarea noastră vom căuta să arătăm metoda de lucru și rezultatele obținute prin aplicarea unui chestionar la 90 deținuți de la penitenciarul din Sibiu în anul 1935, precum și concluziile științifice ale acestui chestionar.

Înainte însă de a intra în subiectul propriu zis și pentru o mai bună înțelegere a tezei noastre, vom desvolta puțin, în concepția actuală modernă, problema cauzelor criminalității și anume: ereditatea (constituția) și mediul.

Cauzele criminalității.

I. EREDITATEA.

Infrafracțiunea, după **Maxwell**, se poate considera ca fiind rezultanta a 2 factori: individul și societatea. Individul trebuie studiat în complexul său, cu toate tendințele și trebuințele, capacitățile și modalitățile lui de reacțiune, adică tot ceace posedă el sub formă de echipament nativ, cu tot ce e înzestrat dela natură sub formă reală sau potențială. Aceste tendințe înăscute sau ereditare, constituiesc baza oricărui proces de gândire sau acțiune, baza pe care se dezvoltă, sub influența diferiților factori ai mediului, caracterul și voința individuală.

Conduita individuală este influențată de ereditate și mediu. În unele acte de conduită este mai mare influența mediului, în altele influența eredității. Fiecare act de conduită rezultă din colaborarea dintre factorii ereditari și factorii de mediu. Intre acești factori, rolul cel mai important îl are ereditatea. Ereditatea **dă** potențialitatea, iar mediul **realizează** această potențialitate în limitele fixate de ereditate. Ereditatea determină gradul până unde se poate desvolta individul. Un mediu favorabil nu poate compensa o ereditate inferioară, cu alte cuvinte mediul poate **modela** capacitățile native, dar nu le poate crea. El poate ajuta sau împiedeca apariția și dezvoltarea dispozițiilor și capacităților native.

Omul este superior celorlalte animale datorit faptului, că reacțiunile umane posedă o mare plasticitate, ele putând fi modelate mult mai ușor decât la celelalte animale.

Tendențele moștenite de om sunt mai ușor de schimbat decât la animale.

Datorită plasticității potențialului nativ, omul se poate adapta mediului mai mult decât oricare alt animal.

Potențialul nativ este determinat nu numai de factorii psihici, ci și de cei fiziologici și morfologici. Acest potențial determină la unii indivizi o stabilitate psihică superioară, la alții una inferioară. Persoanele cu un potențial psihic superior sunt mai rare, deasemeni sunt mai rare și persoanele cu un potențial psihic inferior, deci cu o ereditate încărcată. Cei mai mulți ocupă un loc intermediar între aceste extreme, observându-se o trecere continuă dela un grad la altul, fără salturi, fără lacune. Cei ce au o ereditate încărcată sunt mai greu adaptabili, vin deci mai deseori în conflict cu mediul, la ei fiind mai scăzut factorul inhibitiv.

Orice om lucrează sub impulsul determinat de anumiți factori **interni** sau **externi**, factori care influențează în mod permanent conduita sa. Acești factori pot duce la conflicte variate și numeroase, cu reacțiuni multiple de inadaptare. Cele mai multe conflicte se produc sub influența ambilor factori, însă factorii interni au rol **preponderant**, iar cei **externi** servesc mai mult ca **excitanți**, ca stimulanti.

Oamenii diferă ca tip morfologic unii de alții, iar fiecare tip corespunde unei particularități de reacționare la diferiți excitanți, cu diferențe de comportament, dispoziție și susceptibilități morbide. Datorită acestor diferențe s'au căutat a se studia diverse tipuri constituționaliste, criteriul de bază fiind cel **morfologic**. S'au descris astfel diverse **tipuri constituționaliste**.

Viola descrie 3 tipuri constituționaliste: a) megalo-splanhnici, b) normosplanhnici și c) microsplanhnici.

Școala germană, în frunte cu **Kretschmer**, distinge 3 tipuri asemănătoare: a) picnici, b) atletici și c) astenici. Școala franceză, cu **Sigaud**, descrie 4 tipuri constituționaliste: a) digestiv, b) muscular, c) respirator și d) cerebral. **Chaillou și Mac-Auliffe** mai disting un tip mixt: musculo-digestiv, cerebro-muscular și cerebro-respirator.

Biotipologia **modernă** arată în special valoarea **dinamică** a constituției.

Constituția normală este totalitatea particularităților psiho-somatice (morfologice, dinamo-umorale și psihice), care caracterizează pe un individ și care-i determină personalitatea, deosebindu-l de ceilalți indivizi. Ea este în mare parte de origine ereditară, însă în totalitate ea e rezultată din actualizarea potențialităților ereditare sub influența factorilor de mediu.

Pende împarte indivizii în: a) euritmici, b) anabolici și c) catabolici, considerând ca factor determinant al biotipului unui individ, proporția dintre anabolism și catabolism și proporția țesuturilor cu funcțiuni anabolice, față de cele cu funcțiuni catabolice.

După **Pende**, tipul e de origine endogenă, ereditară și umorală, punând la baza diferitelor tipuri constituționale influența glandelor cu secreție internă și a sistemului nervos organo-vegetativ.

Glandele stimulează anabolismul și catabolismul, între ele existând un antagonism permanent. Astfel hormonii glandelor genitale, suprarenale, pancreasului, paratiroidelor, timusului și epifizei, stimulează creșterea ponderală, evoluția maselor, iar hormonii tiroidei și hipofizei influențează evoluția formelor, dând diferențele morfologice. Pe de altă parte sistemul nervos organo-vegetativ acționează în mod sinergic cu sistemul endocrin. Simpaticul are un rol preponderent în procesele de catabolism, iar parasimpaticul în cele de anabolism, el dominând funcțiile de nutriție și reproducere.

În fiecare categorie de biotipuri există un număr restrâns de indivizi, care prezintă o constituție deficitară, indivizi cu o deficiență mintală sau o instabilitate emotivă, factori psihici de natură ereditară, care pot determina într-o mare măsură o acțiune criminală.

Din acest număr de indivizi provin, în fiecare categorie de biotipuri, criminalii și delincvenții. Acei delincvenți, care aparțin aceluiaș biotip, prezintă o manifestare particulară a delincvenței lor, caracteristică biotipului din care fac parte.

„In acest sens“, după cum spune Prof. **Ștefănescu-Goangă**, „nu se mai poate vorbi de un biotip specific criminal, ci de un stil de viață al criminalului, caracteristic biotipului căruia îi aparține prin constituția sa morfo-fizio-psihologică“.

Genul crimei este determinat de dezvoltarea și configurația impulsurilor primare. După **Pende, Mohr, Gundlach, Willemse** și **Kernbach**, tipul morfologic este în relație cu genul crimei. La **picnici** se constată mai des crime contra **persoanelor**, rezultând din **conflicte sociale personale** (gelozie, răsbunare, etc.). Actul lor criminal fundamental este agresiunea momentană nepremeditată, apoi constituirea în bande, cheltuind mulți bani și făcând excese sexuale. **Astenicii** prezintă o mai mare proporție de crime **contra proprietății**, având la bază conflicte de ordin material (furnituri, etc.). Ei comit crime cu premeditare și sunt recidiviști în mare măsură. Astenicii au în delincvență lipsă de energie, sunt timizi, calculați, comit acte de lașitate. Din cercetările lui **Kernbach și Cupcea** rezultă, că configurația instinctivă a **hoților** este net caracterizată prin predominanța impulsului **achizitiv**, apoi a celui dinamic, de supunere și de nutriție. În **furturile cu omucidere** se găsește o mănăie a impulsului de **afirmare proprie** și de **nutriție**, urmat de impulsul sexual și de achiziție. În general în această categorie toate impulsurile sunt destul de accentuate.

Impulsul **sexual** este în particular marcat la indivizii, cari au comis **crime pasionale**. În cazul **crimelor prin dușmănic, certuri și răsbunare** se constată pe primul plan impulsul **combativ sexual** și de **afirmație proprie** și curiozitate. În cazurile de **omoruri la beție** sunt ridicate aproape toate impulsurile. Deținuții **politici, spionii**, etc. prezintă o predominantă a impulsului **combativ și gregar**.

Capacitatea de frenațiune este foarte **diminuată** la deținuți. Instalibitatea emotivă e foarte frecventă la criminali. Atât capacitatea de frenațiune diminuată cât și instabilitatea emotivă marcantă, se aproprie de valorile ce se găsesc în cazuri de debilitate mintală.

III. MEDIUL.

Condițiile de mediu.

Am văzut în cele expuse până aici, că fiecare individ vine pe lume înzestrat cu un potențial nativ. Oricare individ pentru a se putea menține și desvolta, trebuie să se adapteze la condițiile de mediu în care se află. Individul și mediul sunt într-o continuă interferență, viața fiind un continuu proces de acomodare, de adaptare la condițiile mediului.

Pusă în fața unei situații oarecare la care trebuie să se adapteze, un individ poate reuși să se adapteze, alteori însă poate să nu reușească sau alteori poate găsi un compromis. Majoritatea persoanelor reușesc să se adapteze mai mult sau mai puțin condițiilor de viață ce le impune mediul înconjurător. Nu toți însă reușesc în viață. Uneori condițiile mediului depășesc capacitatea de adaptare a individului. Nereușita poate face pe individ să dea înapoi înfrânt (boli mintale, sinucideri, toxicomanii, etc.), să renunțe sau din contra să preferă să atace pentru a învinge situația adeversară, să o distrugă (crimă, indisciplina, etc.).

Așadar, formele principale de desadaptare sunt două: 1) înfrângerea individului (fuga în boală, sinucidere, etc.) și 2) înfrângerea situației (crimă, insubordonare, etc.).

Când conflictul dintre individ și mediu se agravează, se produce o rupere a echilibrului dintre aceste 2 componente. Crima, sinuciderea sau turburarea mintală pot fi urmările acestui dezechilibru pronunțat. De obicei persoanele, la care predomină impulsul **combativ** sau care sunt **lipsite de inhibiție**, evoluează spre **infrațiune**, iar **persoanele** la care se observă o **emotivitate exagerată** și au mai ales o predispoziție **depresivă**, evoluează spre **sucid**.

Condițiile de mediu care pot influența modalitățile de reacțiune ale individului, deci conduita lui, sunt foarte variate atât în privința naturei, cât și a valorii lor cauzale. Mediul familiar, frecventarea localurilor publice, (muzee, teatre, cinematografe), mediul școlar, mediul mi-

litar, etc. pot influența în mod divers conduita individuală, având efecte variate asupra ei.

Putem împărți factorii mediului cu influență asupra dezvoltării conduitei, în 2 categorii: a) un mediu **fizic** sau **cosmic** și b) un mediu **social**.

A) Mediul fizic sau cosmic. Aici se grupează o serie de factori fizici, ca: starea de nutriție, clima, anotimpurile, agenții toxici, infecțioși și mecanici, etc., agenți care acționând asupra organismului, pot determina o modificare a conduitei. Unii din acești factori pot acționa deja înainte de naștere, în viața intrauterină (spre ex. diversele infecții și intoxicații ce le suferă mama în timpul sarcinii), alții la naștere, iar alții după; cei mai mulți însă pot acționa în oricare perioadă a vieții. Dintre acești factori mulți pot acționa asupra sistemului nervos (ex. sifilisul, febra tifoidă, encefalitele, meningita, etc.) și asupra glandelor cu secreție internă (ex. hipertiroidismul dă modificări evidente ale vieții psihice emotive), producând diverse leziuni sau turburări mai mult sau mai puțin grave și astfel să influențeze în mod indirect viața psihică, deci conduita.

a) **Clima**, după **Moss**, exercită o influență puternică în determinarea caracterului și conduita indivizilor. Regiunile prea calde din ținuturile tropicale nu sunt favorabile progresului civilizației, ele determinând o stare de toropeală, de lăncezeală, oamenii devenind inactivi, fără inițiativă și fără ambiție. Regiunile prea reci din apropierea polilor, necesită o producere mare de căldură și deci de energie vitală, punând organismul oamenilor de pe aceste meleaguri într'o stare inferioară pentru activitatea cerebrală, care necesită și ea un consum însemnat de energie vitală.

Activitatea vitală e mai mare în regiunile cu temperatura medie, nici căldura excesivă și nici frigul excesiv nefiind favorabile activităților superioare.

b) **Altitudinea** încă influențează conduita indivizilor, însă mai mult prin condițiile de viață particulară pe care le-o impune. Astfel, un om care locuiește într'o regiune muntoasă, trăește în condiții grele de viață fiind izolat, din cauza lipsei căilor de comunicație; în consecință, el

se manifestă ca un caracter mai tăcut și mai închis. El are puțini prieteni, însă față de acești prieteni este foarte devotat; în schimb față de streini, cu care vine rar în contact, este bănuitor. Omul care trăiește la șes, în condiții de viață mult superioare, vine deseori în contact cu streinii; în consecință el se manifestă ca un caracter foarte prietenos și comunicativ. El are multe cunoștințe și prieteni, însă nu are prieteni devotați cum are cel de la munte.

c) **Anotimpul** încă poate influența conduita. În anotimpurile moderate activitatea de orice fel poate da un randament maxim, pe când anotimpurile prea reci sau prea calde nu ating niciodată acest randament.

Adaptabilitatea pare deasemeni a fi influențată de variațiile sezoniere, anotimpul multiplicând oportunitățile.

Anotimpul favorizează într-o oarecare măsură și producerea unui fel sau altul de delincvență, nu atât prin influențele cosmice directe, cât prin condițiile de viață care variază cu diferitele anotimpuri. Astfel, vara sunt mai frecvente delictele sexuale și vagabondajul, căci în acest timp găsim condiții favorabile pentru aceste delikte (plimbări în aer liber, lucru la câmp, posibilitatea ușoară a dormitului în timpul nopții în orice loc, deci lipsa problemei dormitului, care favorizează vagabondajul).

Delictetele de proprietate (furt, tâlhărie, spargerii) sunt mai frecvente în lunile de iarnă, când posibilitățile de câștig sunt reduse, iar nopțile fiind mai lungi favorizează pe hoț. Cercetările făcute în acest sens de **Moss, Burt**, iar la noi de **Roșca**, sunt demonstrative.

B) Mediul social. Printre factorii sociali care pot modifica conduita avem mediul familiar (relațiile maritale dintre părinți, atmosfera morală din familie, profesiunea și starea materială a părinților), mediul școlar, mediul militar și mediul social propriu zis, cu toate condițiile sociale și profesionale, etc.

a) **Mediul familiar.**

Cel mai important factor social care poate modifica conduita este **mediul familiar**, întrucât el acționează asupra individului deja din primii ani ai vieții, adică în

perioada formării caracterului, atunci când complexul echipamentului nativ este mai susceptibil de orice transformare, tendințele și trebuințele, capacitățile și modalitățile de reacțiune ale individului nefiind în această perioadă a vieții decât abia schițate.

În familie, rolul hotărâtor îl are mama și tatăl. Ei pot influența atât direct, prin mijloacele de educație și supraveghere ce exercită asupra copiilor, cât și indirect, prin felul lor de a se comporta. Între părinți pot exista relații maritale anormale, așa spre ex. ei pot trăi despărțiți sau numai unul din ei să trăiască și celalalt să fie mort sau în fine, pot ca amândoi să fie morți. Proporția de relații maritale anormale între părinți este cu mult mai mare la delincvenți decât la nedelincvenți, iar la fetele delincvente ea este mai mare decât la băieții delincvenți, cu alte cuvinte se poate trage concluzia, că asupra fetelor influența defavorabilă a relațiilor maritale anormale e mai mare decât asupra băieților (**Rosca**).

În ceea ce privește rolul părinților vitregi în determinarea delincvenței, nu poate fi stabilit precis ce parte revine relațiilor maritale anormale și ce parte revine părinților vitregi însăși. Este fapt constatat însă, că de multe ori copiii se plâng împotriva părinților vitregi și reacționează contra răutății lor prin acte de insubordonare, prin neascultarea lor sau chiar fuga de acasă.

În familie, copilul este influențat într'un mod covârșitor de atmosfera morală din familie. În familie pot exista diferite certuri, cari uneori pot fi foarte dese, apoi neînțelegerile din sânul familiei pot modifica într'o foarte mare măsură conduita copilului, în special acolo unde găsim între membrii familiei unul sau mai mulți cari să fie infractori sau alcoolici.

Părinții influențează asupra copiilor și prin felul lor de comportare, prin propriul lor exemplu, exemplele rele prezentând pericolul de a fi direct imitate și de a produce o atmosferă demoralizatoare.

„A ști“, spune **C. Burt**, „că tatăl său este în închisoare sau că mama sa este o desfrânată, este de ajuns, fără vreun îndemn direct, să îndrepte gândurile unui copil spre nelegiuire și vițiu. A pierde respectul pentru părinți în-

semnează a pierde respectul pentru sine, pentru semenii și pentru întreaga bază a moralității¹⁾.

Neînțelegerile și certurile familiare dau o atmosferă morală viciată, care influențează defavorabil asupra copiilor. Această atmosferă viciată este cu deosebire evidentă în cazurile când părinții sunt criminali sau alcoolici, în deosebi tatăl.

Acțiunea defavorabilă a mediului familiar asupra copiilor este mult mai mare în aceste cazuri, căci se pot găsi și predispoziții morbide native, cari s'au transmis asupra copiilor.

Numărul membrilor familiei, în speță numărul copiilor, nu pare a influența delincvența, deși familiile cu mulți copii par a fi mai puțin favorabile formării etico-sociale a copiilor. Cercetările întreprinse în acest sens de către **Roșca** au arătat, că în familiile delincvenților numărul copiilor nu este mai mare, ci chiar este mai redus decât în familiile nedelincvenților.

În ce privește profesiunea și starea materială a părinților, rolul lor în stabilirea cauzei delincvenței copiilor este foarte greu de precizat. S'a constatat totuși, că procentul cel mai mare de copii delincvenți îl dau profesiunile inferioare calificate, adică grupa meseriașilor.

b) **Mediul școlar.**

După mediul familiar, dintre factorii sociali care influențează conduita, apare mai evident rolul **mediului școlar**, care acționând și el într'o perioadă a copilăriei, când caracterul individual nu e pe deplin format și e susceptibil la modificări mai mari, poate da modificări importante ale conduitei. În școală, copilul vine în contact cu toate felurile de caractere și atunci el va căuta să se atașeze prin prietenie de acei copii, cari îi convin mai bine temperamentului său. Se poate întâmpla astfel, ca un copil cu predispoziții native spre delincvență, care până a ajunge la școală a fost bine supravegheat de familie și aceste predispoziții native latente nu s'au putut manifesta, să ajungă în școală cu copii răi, neascultători, recalcitranți și să se împrietenească cu aceștia, caracterul lui suferind o

¹⁾ Citat după Al. Roșca : Delincvențul minor, pag. 102.

modificare în spre rău. Această modificare în spre rău a caracterului se poate realiza chiar și la copiii cari până aici au avut o purtare ireproșabilă și n'au o ereditate încărcată, dacă s'a încheșat între ei și copiii răi, neascultători, o prietenie solidă.

Profesorii, prin educația pe care o dau elevilor lor, precum și prin felul lor de comportare, prin propriul lor exemplu, pot influența în spre bine sau în spre rău evoluția caracterului și conduitei copiilor. Un profesor desfrânat, bețiv și fără scrupule, nu poate fi decât un exemplu trist, care poate influența în mod cu totul defavorabil evoluția ulterioară a caracterului și conduitei elevilor săi.

Pe de altă parte, în școală elevii vin în contact cu noi condiții de disciplină și subordonare, condiții pe cari poate nu le-au întâlnit până aici, în viața de familie, de acasă, într'un grad așa de însemnat. Aceste condiții noi de viață pot duce la un dezechilibru între capacitatea de adaptare a copilului și noile condiții impuse, dezechilibru care va determina acte de insubordonare, cu neascultarea profesorilor, etc.

c) **Mediul militar**, prin condițiile noi de viață pe care le impune indivizilor, condiții pe care unii până atunci nu le-au întâlnit niciodată, poate crea o stare de dezechilibru între capacitatea de adaptare a lui și condițiile mediului. În mediul militar rigiditatea tratamentului, voința și disciplina impusă sunt în special factorii care produc acest dezechilibru, care duce la acte de insubordonare și deci, de delincvență.

d) **Mediul social propriu zis**, legăturile cu diferiții indivizi sau cu diferitele familii din aceeaș localitate, prietenii de pe stradă, dela teatru, dela cinematograf, dela diferitele întruniri, toate acestea pot influența în spre bine sau în spre rău conduita individului.

S'a semnalat faptul, că în mediul rural sinuciderile și omuciderile precum și delincvențele de orice fel, sunt mai puțin frecvente decât în mediul urban. În adevăr, mediul rural este mai liniștit și mai simplu, pe când mediul urban este mult mai complex, cu împrejurări mult mai variabile, cu idei și curente sociale variate, uneori chiar contrare, care crează norme de conduită mult mai labile.

În mediul urban greutățile de traiu sunt mult mai mari, neajunsurile economice sunt mult mai greu resimțite, viața familiară mult mai destrămată. În aceste condițiuni desigur, că și putința de adaptare individuală e pusă la încercări mult mai grele decât în mediul rural și în consecință și actele de inadaptare vor fi mult mai dese și deci și delincvențele vor fi mult mai dese.

Mediul social după autoaprecierile criminalilor

În general, metoda actuală de cunoaștere a mediului este studiul său direct.

În anul 1935, Dr. Gh. Preda, Inspector General Sanitar, a întocmit un chestionar care cuprindea 51 întrebări, pe care noi le-am aplicat la deținuții penitenciarului din Sibiu, în număr de 90.

Scopul acestui chestionar era, de a se vedea ce rezultate noi s'ar putea obține prin aplicarea lui la criminali, această metodă fiind în măsură să ne desvăluie felul cum se reflectă mediul **în propria conștiință** a infractorului.

Cu alte cuvinte, problema care s'a pus a fost de a se găsi modul cum infractorii **înșiși** judecă condițiile de mediu în care au trăit.

Metoda aceasta indirectă nu urmărește cunoașterea mediului sub aspectul sub care se prezintă ochiului nostru, al observatorului normal, ci caută să determine felul cum **înșiși** infractorii **văd** acest mediu prin prisma observațiilor și convingerilor **lor personale**, ceea ce desigur ne va da un rezultat diferit de cel obținut prin alte mijloace.

Rezultatele obținute de noi la infractori le vom compara cu cele obținute de la indivizi normali, apoi vom scoate în relief concluziunile necesare, cari vor forma obiectul ultimului capitol al tezei noastre.

Technica chestionarului.

Din chestionarul întocmit de susnumitul autor am eliminat unele întrebări, cari serveau mai puțin tezei noastre. Astfel numărul întrebărilor a fost redus dela 51 la 35.

Aceste 35 chestiuni se referă la raportul de trai, al celui interogat, în diferitele medii și anume:

1. Mediul familiar (9 chestiuni).
2. Mediul școlar (11 chestiuni).
3. Mediul militar (5 chestiuni).
4. Mediul profesional (5 chestiuni).
5. Mediul social propriu zis (5 chestiuni).

Întrebările s'au aplicat la un număr de 100 normali (cu titlu comparativ) și la 90 deținuți. Dintre aceștia din urmă s'au separat apoi rezultatele obținute la cei condamnați pentru furt (hoții) și la cei condamnați pentru omor (ucigași).

Am făcut apoi procentajul acestor patru categorii într'un tablou sinoptic, comparând rezultatele obținute între ele și anume:

infractorii (în general), cu normalii
și hoții cu ucigașii.

Datele acestea sunt foarte interesante și vom reveni asupra lor la timpul oportun.

Spre evitarea posibilităților de confuziuni vom aminti, că toți subiecții cercetărilor noastre sunt adulți, aparținând sexului masculin.

În cele ce urmează, vom proceda mai întâiu la expunerea chestionarului și a tabelii procentuale susamintite, apoi vom trece la interpretarea rezultatelor.

Expunerea chestionarului.

Mediul	Numerotarea întrebărilor	Întrebare	Numerotarea răspunsurilor				
			I	II	III	IV	V
I. Mediul familial	1	Cum erau raporturile dintre părinții D-tale ?	Certuri întotdeauna	certuri adesea	certuri foarte rare	bună înțelegere	Înțelegere deplină
	2	Tatăl D-tale era un om căruia îi plăcea munca ?	Ura munca	munca fără plăcere	munca potrivit	îi plăcea munca	Iubia mult munca
	3	Mamei D-tale îi plăcea munca ?	Ura munca	munca fără plăcere	munca potrivit	îi plăcea munca	Iubia mult munca
	4	Cum s'a purtat tatăl D-tale cu D-ta ?	Foarte îngăduitor	îngăduitor	potrivit	sever	Foarte sever
	5	Cum s'a purtat mama D-tale cu D-ta ?	Foarte îngăduitor	îngăduitoare	potrivită	severă	Foarte severă
	6	Ai avut de suferit neajunsuri materiale în familie (sărăcie, foame, frig, etc.) ?	Totdeauna	adesea	uneori	rareori	Niciodată
	7	Poți suporta unor schimbările în spre rău (lipsa de hrană, îmbrăcăminte, adăpost, etc.) ?	Foarte greu	greu	mijlociu	ușor	Foarte ușor
	8	Ai trăit în raporturi bune cu frații și surorile ?	Certuri întotdeauna	certuri adesea	certuri foarte rare	bună înțelegere	Înțelegere deplină
	9	Ai fost copilul persecutat (oropsit) sau favorit (giugiulit) în familie ?	Cel mai oropsit	oropsit	nici una nici alta	favorit (giugiulit)	Cel mai favorit

Mediul	Numerotarea întrebărilor	Întrebare	Numerotarea răspunsurilor				
			I	II	III	IV	V
II. Mediul școlar	10	Ți-a plăcut școala ?	Am urit-o	Nu mi-a plăcut	indiferentă	mi-a plăcut	Mi-a plăcut f. mult
	11	Cum te-ai purtat la școală ?	Foarte neascultător	neascultător	mijlociu	ascultător	Foarte ascultător
	12	Ce fel de prieteni ai avut la școală ?	Cu purtare foarte rea	cu purtare rea	mijlociu	cu purtare bună	Cu purtare f. bună
	13	Cum ai dus-o cu ceilalți copii de școală ?	Totdeauna în certuri	adesea în certuri	certuri rare	bună înțelegere	Înțelegere deplină
	14	Profesorii D-tale s'au purtat frumos și bine cu D-ta ?	Totdeauna foarte rău	de obicei rău	mijlociu	de obicei bine	Totdeauna bine
	15	Ai fost pedepsit pentru lucruri și fapte de care erai vinovat ?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
	16	Ai fost pedepsit pentru lucruri și fapte de care nu erai vinovat ?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
	17	Ai căzut la studii, examene ?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
	18	Părinții D-tale erau mulțumiți de progresul D-tale (de cât dădeai D-ta, de cum învățai) în școală ?	Foarte nemulțumiți	nemulțumiți	mijlociu	mulțumiți	Foarte mulțumiți
	19	Ai fost considerat ca un copil rău în școală ?	Foarte rău	rău	mijlociu	bun	Foarte bun
20	Te-au încurajat și apreciat profesorii D-tale când lucrai bine ?	Nici-odată	rareori	uneori	deseori	Totdeauna	

Mediul	Numerotarea întrebărilor	Întrebare	Numerotarea răspunsurilor				
			I	II	III	IV	V
III. Mediul militar	21	Ți-a plăcut armata?	Am urit-o	nu mi-a plăcut	indiferentă	mi-a plăcut	Mi-a plăcut f. mult
	22	Ai fost pedepsit pentru nesupunere în armată?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
	23	Ce prieteni ți-ai ales în armată?	Foarte răi	răi	mijlociu	buni	Foarte buni
	24	Superiorii D-tale în armată s'au purtat rău cu D-ta?	Totdeauna rău	de obicei rău	mijlociu	de obicei bine	Totdeauna bine
	25	Te-ai certat cu camarazii D-tale în armată?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
IV. Mediul profesional	26	Simți D-ta, că ești mai slab decât alții în meseria D-tale?	Mult mai slab	mai slab	la fel cu alții	mai bun ca alții	Mult mai bun ca alții
	27	Șefii D-tale (din meserie) s'au purtat rău cu D-ta?	Totdeauna rău	de obicei rău	uneori rău	de obicei bine	Totdeauna bine
	28	Trăiai în prietenie cu tovarășii de muncă?	Totdeauna în ceartă	adesea în ceartă	câteodată în ceartă	foarte rar certat	Niciodată în ceartă
	29	Erai rău (sever, strict) cu muncitorii pe cari îi conduceai?	Foarte rău	rău	mijlociu	bun	Foarte bun
	30	Îți plăcea să lucrezi?	Urăsc lucrul	nu-mi place să lucrez	mijlociu	îmi place să lucrez	îmi place foarte mult să lucrez
V. Mediul social propriu zis	31	Îți place să întâlnești lumea să iei parte la întruniri, petreceri, chefuri, etc.?	Nu-mi place de loc niciodată	rareori îmi place	de obicei îmi place	Totdeauna îmi place	Totdeauna îmi place
	32	Ai avut adesea certuri, bătăi la întruniri sociale (chefuri, dansuri, etc.)?	Foarte des	deseori	uneori	rareori	Nici-odată
	33	Ai fost câte odată conducător în chestiuni sociale (aranjator, președinte de întruniri, vorbiri)?	Nici-odată	uneori	uneori	deseori	Foarte des
	34	Îți place să te supui regulilor sociale (obiceiuri, modă) sau să le înfrunți?	Nu mă supun niciodată	adeseori nu mă supun	rareori nu mă supun	uneori mă supun	Mă supun totdeauna
	35	Dacă te duci în locuri noi, îți găsești repede tovarăși, prieteni?	Foarte greu	greu	potrivit	repede	Foarte repede

Tabela rezultatelor procentuale a chestionarului.

Numărul întrebării	Numărul răspunsului					Numărul întrebării	Numărul răspunsului				
	Normali	Deținuți	Furt	Omor	Normali		Deținuți	Furt	Omor		
	I	0%	1%	30%	0%		I	30%	25%	25%	21%
1	II	18 "	2 "	3 "	0 "	7	II	10 "	22 "	15 "	30 "
	III	25 "	35 "	42 "	30 "		III	20 "	12 "	6 "	14 "
	IV	38 "	6 "	10 "	0 "		IV	39 "	12 "	15 "	10 "
	V	19 "	55 "	40 "	70 "		V	28 "	29 "	39 "	5 "
2	I	0 "	0 "	0 "	0 "	8	I	0 "	1 "	3 "	10 "
	II	1 "	0 "	0 "	0 "		II	9 "	6 "	11 "	0 "
	III	6 "	7 "	10 "	6 "		III	18 "	12 "	14 "	15 "
	IV	34 "	15 "	20 "	13 "		IV	43 "	11 "	16 "	10 "
	V	59 "	78 "	70 "	80 "		V	30 "	70 "	56 "	75 "
3	I	0 "	0 "	0 "	0 "	9	I	0 "	2 "	5 "	0 "
	II	3 "	0 "	0 "	0 "		II	0 "	3 "	5 "	0 "
	III	5 "	10 "	12 "	5 "		III	60 "	60 "	51 "	57 "
	IV	36 "	16 "	30 "	14 "		IV	23 "	3 "	5 "	5 "
	V	56 "	74 "	58 "	81 "		V	17 "	32 "	34 "	38 "
4	I	23 "	28 "	27 "	15 "	10	I	0 "	7 "	10 "	0 "
	II	23 "	7 "	8 "	15 "		II	1 "	7 "	5 "	17 "
	III	20 "	15 "	10 "	25 "		III	14 "	7 "	5 "	12 "
	IV	24 "	32 "	30 "	35 "		IV	63 "	57 "	64 "	50 "
	V	10 "	18 "	25 "	10 "		V	22 "	22 "	16 "	21 "
5	I	38 "	26 "	26 "	24 "	11	I	0 "	4 "	8 "	0 "
	II	32 "	9 "	14 "	5 "		II	3 "	2 "	2 "	5 "
	III	12 "	30 "	32 "	24 "		III	20 "	17 "	17 "	30 "
	IV	15 "	26 "	20 "	33 "		IV	46 "	54 "	56 "	47 "
	V	3 "	10 "	8 "	14 "		V	31 "	27 "	17 "	18 "
6	I	1 "	5 "	7 "	0 "	12	I	1 "	2 "	3 "	0 "
	II	11 "	13 "	20 "	0 "		II	3 "	1 "	3 "	0 "
	III	25 "	4 "	4 "	5 "		III	30 "	20 "	34 "	29 "
	IV	30 "	14 "	14 "	23 "		IV	43 "	54 "	56 "	38 "
	V	33 "	64 "	55 "	72 "		V	23 "	13 "	4 "	33 "

Numărul întrebării	Numărul răspunsului	Normali	Deținuți	Furt	Omor	Numărul întrebării	Numărul răspunsului	Normali	Deținuți	Furt	Omor
13	I	0%	0%	0%	0%	19	I	0%	3%	3%	0%
	II	5 "	6 "	1 "	0 "		II	1 "	3 "	3 "	7 "
	III	14 "	20 "	22 "	12 "		III	21 "	20 "	22 "	18 "
	IV	54 "	35 "	24 "	24 "		IV	61 "	55 "	53 "	62 "
	V	27 "	38 "	43 "	59 "		V	17 "	19 "	19 "	13 "
14	I	0 "	0 "	0 "	0 "	20	I	1 "	9 "	16 "	0 "
	II	1 "	6 "	6 "	0 "		II	9 "	1 "	3 "	0 "
	III	15 "	28 "	25 "	35 "		III	30 "	13 "	6 "	11 "
	IV	57 "	5 "	2 "	6 "		IV	24 "	13 "	13 "	8 "
	V	27 "	61 "	67 "	59 "		V	36 "	64 "	62 "	73 "
15	I	2 "	5 "	8 "	0 "	21	I	0 "	1 "	4 "	0 "
	II	11 "	14 "	22 "	0 "		II	0 "	9 "	0 "	0 "
	III	34 "	46 "	39 "	66 "		III	11 "	1 "	4 "	0 "
	IV	43 "	25 "	25 "	26 "		IV	20 "	28 "	43 "	17 "
	V	10 "	6 "	10 "	8 "		V	69 "	61 "	19 "	83 "
16	I	1 "	0 "	0 "	0 "	22	I	0 "	0 "	0 "	0 "
	II	11 "	5 "	6 "	8 "		II	0 "	0 "	0 "	0 "
	III	21 "	4 "	3 "	0 "		III	11 "	3 "	4 "	0 "
	IV	30 "	11 "	8 "	17 "		IV	20 "	16 "	23 "	8 "
	V	37 "	80 "	83 "	15 "		V	69 "	81 "	73 "	92 "
17	I	0 "	0 "	0 "	0 "	23	I	0 "	0 "	0 "	0 "
	II	1 "	1 "	0 "	6 "		II	0 "	3 "	4 "	0 "
	III	17 "	0 "	0 "	0 "		III	10 "	20 "	27 "	30 "
	IV	40 "	21 "	27 "	18 "		IV	20 "	53 "	59 "	23 "
	V	48 "	78 "	73 "	76 "		V	70 "	24 "	10 "	47 "
18	I	1 "	3 "	3 "	0 "	24	I	1 "	2 "	4 "	0 "
	II	1 "	8 "	6 "	12 "		II	8 "	2 "	4 "	0 "
	III	13 "	13 "	15 "	16 "		III	17 "	18 "	19 "	33 "
	IV	48 "	47 "	47 "	44 "		IV	30 "	14 "	19 "	8 "
	V	37 "	29 "	29 "	28 "		V	44 "	64 "	54 "	59 "

Numărul întrebării	Numărul răspunsului	Normali	Deținuți	Furt	Omor	Numărul întrebării	Numărul răspunsului	Normali	Deținuți	Furt	Omor
25	I	0‰	0‰	0‰	0‰	31	I	60‰	70‰	90‰	00‰
	II	3 „	0 „	0 „	0 „		II	35 „	25 „	20 „	24 „
	III	11 „	9 „	8 „	0 „		III	23 „	11 „	9 „	24 „
	IV	48 „	13 „	8 „	25 „		IV	20 „	15 „	12 „	24 „
	V	38 „	78 „	84 „	75 „		V	16 „	42 „	50 „	28 „
26	I	0 „	0 „	0 „	0 „	32	I	1 „	6 „	7 „	0 „
	II	1 „	6 „	9 „	5 „		II	1 „	1 „	0 „	5 „
	III	35 „	60 „	60 „	75 „		III	3 „	1 „	0 „	0 „
	IV	47 „	22 „	23 „	10 „		IV	12 „	17 „	9 „	35 „
	V	17 „	12 „	8 „	10 „		V	83 „	75 „	84 „	60 „
27	I	3 „	2 „	2 „	0 „	33	I	59 „	64 „	64 „	62 „
	II	4 „	0 „	0 „	0 „		II	11 „	5 „	4 „	5 „
	III	15 „	8 „	9 „	6 „		III	15 „	12 „	14 „	14 „
	IV	39 „	10 „	7 „	16 „		IV	13 „	6 „	7 „	5 „
	V	39 „	80 „	81 „	78 „		V	2 „	13 „	11 „	14 „
28	I	0 „	0 „	0 „	0 „	34	I	5 „	5 „	4 „	0 „
	II	0 „	1 „	2 „	0 „		II	15 „	1 „	2 „	0 „
	III	3 „	6 „	6 „	5 „		III	5 „	0 „	0 „	0 „
	IV	44 „	1 „	9 „	36 „		IV	33 „	9 „	7 „	10 „
	V	53 „	82 „	83 „	59 „		V	42 „	85 „	87 „	90 „
29	I	0 „	2 „	5 „	0 „	35	I	5 „	13 „	14 „	5 „
	II	2 „	2 „	3 „	0 „		II	13 „	16 „	14 „	14 „
	III	15 „	24 „	26 „	21 „		III	35 „	17 „	12 „	28 „
	IV	50 „	52 „	45 „	68 „		IV	28 „	12 „	14 „	9 „
	V	32 „	20 „	21 „	11 „		V	19 „	42 „	46 „	46 „
30	I	0 „	0 „	0 „	0 „						
	II	0 „	2 „	4 „	0 „						
	III	11 „	5 „	4 „	5 „						
	IV	55 „	25 „	26 „	25 „						
	V	34 „	68 „	66 „	70 „						

Interpretarea rezultatelor.

Din lipsă de spațiu mai larg, în tabela de procentaj nu mai repetăm întrebările din chestionar, ci doar menționăm numărul de ordine corespunzător întrebării (și notat prin cifre arabe).

În analiza rezultatelor procentuale ne vom servi mai cu seamă de răspunsurile situate la extreme (notate prin I și V latin), ca fiind cele mai semnificative. Răspunsurile cuprinse între II și IV inclusiv, nu au dat în general, rezultate semnificative între criminali și normali.

În cele ce urmează vom proceda mai întâiu la interpretarea comparativă a rezultatelor procentuale dela titlurile „normali” și „deținuți”, urmând ca rezultatele comparative dela capitolele „furt” și „omor” să le rezumăm în concluziuni generale finale.

Interpretarea datelor le vom face în ordinea în care s'au pus întrebările în chestionar și în cadrul mediului familiar, școlar, militar, profesional și social propriu zis.

I. Interpretarea datelor cu privire la mediul familiar.

Chestiunile numerotate cu 1, 2, 3 și 8 nu au dat rezultate semnificative între criminal și normal, deci ne vom ocupa numai de rezultatele celorlalte întrebări, notate cu No. 4, 5, 6, 7 și 9, care toate se referă la mediul familiar.

La chestiunea Nr. 4 procentele cele mai semnificative le găsim la răspunsurile I și V la rubrica deținuților și normalilor. La I avem 28% față de 23% la normali, iar la :

V 18% la deținuți și abia 10% la normali. În primul caz există o diferență de 5%, iar în al doilea de 8% în contul deținuților, ceea ce ne permite să formulăm următoarea concluzie referitoare la chestiunea No. 4: în general, tatăl deținutului este fie prea îngăduitor, fie prea sever.

Întrebarea No. 5 rezolvă aceeași problemă referitor la mamă și se constată, că mama deținutului este mai puțin îngăduitoare decât a normalului sau este foarte severă în opoziție cu cea găsită la normali. Într'adevăr la V găsim o diferență de 7% în sensul severității mai marcate a mamei la deținuți.

Rezolvând după același criteriu întrebarea No. 6 concludem, că neajunsurile materiale în familia deținutului sunt fie permanente, fie nu s'au resimțit niciodată. Deci, prezintă o situație extremă.

Procentajul dela No. 7 arată, că deținuții suportă în general mai greu schimbările în spre rău (lipsa de hrană, îmbrăcăminte, adăpost, etc.) decât normalii.

Întrebarea No. 9 situează pe deținut din nou la extreme: în familie deținutul era fie copilul persecutat, fie cel favorizat.

II. Interpretarea datelor cu privire la mediul școlar.

Chestionarul referitor la mediul școlar cuprinde 11 întrebări, dela 10—20 inclusiv, dintre care întrebările No. 13, 17 și 19 nu au dat diferențe procentuale semnificative pentru concluziile noastre. Răspunsurile întrebării No. 10 arată că deținuții au urit învățătura în proporție de 7%, raportat la 0% normali. Întrebarea No. 11 arată că în școală au fost foarte neascultători (4%, raportat la 0% normali). Deci avem iarăși o situație la extreme. Chestiunea No. 12 este ușor semnificativă: procentul prietenilor școlastici cu purtare foarte bună este mai mic la deținuți (13%) decât la normali (23%).

Chestiunile No. 18 dă rezultate la extreme: părinții sunt fie foarte nemulțumiți de rezultatul obținut de deținuți ca școlari (rubricile I și II dau 3%, respectiv 8% față de 1% la normali), fie că sunt foarte mulțumiți (29% față de 37% normali).

Întrebarea No. 20 dă un procent mare la extreme: ca școlari, deținuții sau nu erau încurajați și apreciați de profesori niciodată (în proporție de 9% față de 1% la normali) sau erau întotdeauna încurajați și apreciați (64% față de 36% la normali).

III. Interpretarea rezultatelor din cadrul mediului militar.

Din cele 5 întrebări puse referitor la mediul militar (dela No. 21—25 inclusiv) n'au dat rezultate semnificative decât numai două: No. 21 și 23. Chestiunea No. 21 arată la rubrica I și II că deținuții au urât armata (1% față de 0% normali) sau în orice caz, nu le-a plăcut (9% raportat la 0% normali). Întrebarea No. 23 arată o deplasare aproape totală în sensul, că prietenii din timpul armatei ale deținuților nu erau bune, respective mult mai puține prietenii bune decât la normali (24% față de 7% la normali).

IV. Interpretarea datelor din cadrul mediului profesional.

Aici avem în total 5 chestiuni, dela No. 26—30 inclusiv, dintre cari No. 28 și 30 au dat rezultate nesemnificative. Întrebarea No. 26 arată, că deținuții nu se simt mai slabi în profesiunea lor decât alții, dar totuși sunt foarte puțini cei ce se simt mai tari. Chestiunea No. 27 confirmă încă odată, că criminalii nu se plâng de tratament aspru.

Întrebarea No. 29 arată o tendință generală a criminalilor de a fi mai severi cu inferiorii lor.

V. Interpretarea rezultatelor cu privire la mediul social propriu zis.

Cuprinde chestiunile dela No. 31—35 inclusiv (în total 5), dintre care una singură (No. 34) nu e utilizabilă, fiind nesemnificativă. Întrebarea No. 31 denotă o sociabilitate în general mai redusă la deținuți și în special redusă la hoți. Chestiunea No. 32 este cu puțin mai semnificativă decât cea anterioară, arătându-i pe criminali ca fiind iubitori de ceartă și provocatori de desordine (în proporție de 6% față de 1% găsit la normali). Întrebarea No. 33 dă rezultate care tind spre valori extreme: la unii

nu le place să fie niciodată conducători în chestiuni sociale, la alții le place să fie mereu. Tendința spre extreme: o găsim și a ultima întrebare (No. 35): unii criminali sunt foarte dificili în a-și găsi prieteni, alții dimpotrivă se împrietenesc foarte repede.

Voind acum să vedem **cum judecă criminalul moralitatea părinților săi**, am pus o întrebare secundară în afară de chestionar și anume:

„Ce fel de viață duceau părinții D-tale?“ Din răspunsurile delicvenților ar reeși, că părinții infractorilor ar fi mai morali decât ai celor normali.

Acest rezultat se explică prin faptul, că ei raportează chestiunea la un criteriu propriu de moralitate, care însă nu poate conta pentru noi.

Cu alte cuvinte, infractorul nu vede imoralitatea părinților săi, deoarece el însuși duce o viață imorală, pe care conștiința lui o aprobă. Deci, nu putem trage concluzii reale, utile din punctul nostru de vedere.

Considerațiuni generale finale asupra rezultatelor obținute din comparația procentajelor la ucigași și hoți.

Am văzut, că tabela procentuală, pe care am întocmit-o din răspunsurile obținute, a fost elaborată pe grupele principale: „normali“ și „deținuți“, iar din grupa din urmă am separat apoi răspunsurile referitoare la hoți și ucigași. Astfel, tabela corespunde la un total de 4 grupuri, dintre cari pentru capitolul „normali“ și „deținuți“ interpretarea rezultatelor s'a făcut mai amănunțit (după mediu și pe chestiuni). Urmează, ca pentru ultimile două grupe: „hoți“ și „ucigași“, la care nu mai dăm rezultatele parțiale, să tragem numai concluzii finale generale.

Aceste concluzii se rezumă la faptul (observat din procentaj), că la toate categoriile de întrebări cei condamnați pentru furt au dat răspunsuri mult mai nefavorabile, pe când cei condamnați pentru omor au dat răspunsuri mult mai apropiate de normal. De altfel și alte cercetări arată, că de obicei hoții vin dintr'un mediu social mai nefavorabil, pe când ucigașii apar aproape în toate categoriile de mediu.

Concluziuni.

1) Tendința științelor crimonologice moderne este de a studia cauzalitatea crimei și de a lua măsuri de îndreptare și de prevenire conforme cu cunoașterea acestei cauzalități.

2) Crima este un fenomen complex bio-social. Ea rezultă din convergența unei complexități de factori, în parte ereditari și în parte de mediu. Importanța factorului ereditar este predominantă, ereditatea dând dispoziția, iar mediul actualizând această dispoziție în direcția și limitele fixate de ereditate.

3) Studiul direct al mediului a arătat, că influențele criminogene pot să se producă atât în mediul familial, cât și în cel școlar, militar, profesional și social propriu zis. Accentuarea influenței mediului o face în deosebi școala psiho-sociologică americană.

4) Noi am căutat să ne dăm seamă nu de importanța propriu zisă a mediului, ci de felul cum infractorii apreciază mediul în care au trăit și raporturile lor cu acest mediu. În acest scop am dat un chestionar de 35 întrebări cu răspunsuri gradate la un grup de 90 deținuți ai Penitenciarului din Sibiu, comparându-i cu rezultatele obținute la un grup de 100 normali, de aceeași categorie socială. Toți subiecții au fost bărbați adulți.

5) Rezultatele exprimate procentual ne arată că:

a) În general, chiar după aprecierile proprii ale infractorilor, mediul în care au trăit a fost mai puțin favorabil decât acela în care au trăit normalii, iar raportu-

rile lor cu acest mediu au fost în general mai puțin satisfăcătoare și armonice.

b) Există o tendință a infractorilor de a se grupa la extremele gradației întrebărilor. Pe când indivizii normali își apreciază mediul și raporturile cu mediul, ca mijlocii, indivizii infractori apreciază mediul și raporturile cu acest mediu ca extreme. De exemplu, pe când normalii spun că au avut părinți mijlociu de severi, criminalii spun că au avut părinți fie excesiv de severi, fie excesiv de îngăduitori.

c) Dintre categoriile de infracțiune, procentajele date de cei condamnați pentru furt sunt mult mai defavorabile decât procentajele date de cei condamnați pentru omor. Se pare deci, că mediul social din care provin hoții este un mediu mult mai puțin organizat și armonic.

6) În privința moralității părinților și a mediului familiar, criminalii, dând o apreciere raportată la o concepție proprie morală, nu pot sesiza deviațiunile etico-sociale din sânul propriei lor familii.

7) În general, neajunsurile de mediu familiar, social, etc., sunt mai reduse privite prin aprecierea infractorului însuși, decât privite prin metodele directe ale studiului obiectiv al mediului. Putem spune deci, că deși studiile directe ne demonstrează neajunsuri importante de mediu social în antecedentele infractorilor, infractorii însșiși le văd mult mai puțin și se pare, că nu pot aprecia în măsură justă devierea etică a mediului din care provin.

Cluj, 24 Iunie 1939.

Văzută și bună de imprimat:

Decanul Facultății,
I. DRĂGOMIU.

Președintele tezei,
M. KERNBACH.

Bibliografie.

1. Achille—Delmas, F.: *Psychologie Pathologique du Suicide*, Paris, Alcan, 1932.
2. Adler, H. M. și Mohr, G. I.: Some considerations of the significance of physical constitution in relation to mental disorder. *Amer. J. of Psychiatry* vol. VII, 1928, p. 701—707.
3. Barbara, M.: *I Fondamenti della Biotipologia umana*. Milano. Inst. Edit. Sc. 1929.
4. Bauer, I.: *Die Konstitutionelle Disposition zu inneren Krankheiten*, Berlin 1921.
5. Benevenuti, P.: Il problema della costituzione in raporto alle forme luetiche del sistema nervoso centrale. *Riv. Sp. di Fr.* 1931.
6. Burt, C.: *The Young Delinquent*. London, Warwick, 1925.
7. Dérevici, H.: Contributions à l'étude de la constitution somatique des aliénées. *Bul. de la Soc. roum. de Neurol. etc.*, IV, 1927 p. 27—38.
8. Di Tullio, B.: *Manuale di antropologia e psicologia criminale*. Roma, Anon. Rom. Ed. 1931.
9. Ellis, R. S.: *The Psychology of individual differences*. Appleton et Co., New-York. London, 1928.
10. Halmagianu Stella: *Constituția și personalitatea delicventului*. Teză. Cluj, 1934.
11. Healy, W.: *The Individual Delinquent*. Boston, Little, Brown et Co. 1929.
12. Healy, W., Bronner, A. F.: *Delinquents and criminals*. New-York, Macmillan Co. 1928.
13. Jung, G.: Contribution à l'étude des types psychologiques *Arch. de Psychol.* vol. XIII 1913 p. 289—299.
14. Kernbach, M. și Cupcea S.: Contribuțiuni la cunoașterea personalității criminale. *Revista de Drept Penal și Știință Penitenciară* Nr. 7-8, 1938.
15. Kernbach, M., Cupcea, S., Hurghișlu, V.: Contribuțiuni la studiul impulsivității primare la infractori. *Arch. Inst. de Med. Legală din Cluj*, 1937. p. 30—39.
16. Kernbach, M.: Responsabilitatea penală și tendințele medico-legale actuale. *Mișcarea Medic. Rom.* No. 11—12 1935, 3—4 1936 și 7—8 1936.
17. Kretschmer, E.: *La structure du corps et la caractere*. Paris, Payot, 1930.

18. **Kretschmer, E.:** Manuel théorique et pratique de psychologie médicale, Paris, Payot, 1927.
19. **Kernbach, M.:** Constituția și personalitatea delinquentului în lumina noilor cercetări. (Rev. de drept și Șt. peniten. No. 6, 1933).
20. **Kernbach, M.,** Ereditatea și criminalitatea. Bul. eug. și biopol. Astra, vol. I. No. 1., Cluj, 1927.
21. **Lombroso, C.:** L'homme criminel (trad. a ed. IV. de Regnier și Bournet), Paris 1887.
22. **Mac Anliffe, L.:** La personnalité et l'hérédité. Paris, 1932.
23. **Marinescu, G.:** Constituția umană 'după lucrările școalei italiene. București, Edit. Acad. Rom. 1932.
24. **Maxwell, I.:** Le crime et la société. Bibl. de philos. scientif. Paris, 1924.
25. **Mc. Dougal, W.:** An Introduction to Social Psychology. Methuen, London, 1931.
26. **Möhr, G. I., Gundlach, R. H.:** The relation between physique and performance. Journ. of. Exp. Psychol. X. 1937. p. 117—157.
27. **Moss, F. A.:** Applications of Psychology, Houghthon Mifflin, 1929.
28. **Moss, F. A. and Hunt, Tr.:** Foundations of Abnormal Psychology. Prentie—Hall. New-York. 1932.
29. **Pende, N.:** Constitutional inadequacies. (Trad. Naccarati). Philadelphia, Lea-Febiger, 1928.
30. **Pende, N.:** Endocrinologia, vol. I—II., Ed. 4. Milano. Dott. Fr. Vallardi, 1934.
31. **Pende, N.:** La méthode biotypologique d'exp'oration de l'individu humain. Rapport présenté à la Reun. Internat. de Byotipologie. Paris, Juillet, 1937.
32. **Roșca, Al.:** Delinquentul minor. Edit. Inst. de Psihol. Cluj, 1931.
33. **Roșca, Al.:** Psihopatologia Deviațiilor Morali. Edit. Inst. de Psihol. Cluj, 1931.
34. **Roșca, Al.:** Măsurarea inteligenței și debilitatea mintală. Cartea Rom. Cluj, 1930.
35. **Ștefănescu Goangă, Fl., Roșca, Al., Cupcea, S.:** Instabilitatea emoțivă. Edit. Institut. de Psihol. 1936.
36. **Ștefănescu Goangă, Fl.:** Constituție biopsihică și criminalitate. Rev. de Psihol. vol. I. Nr. 2.
37. **Symonds, P. M.:** Diagnosing Personality and Conduct The Century et Co. New-York. Londra 1931.
38. **Viola, G.:** La costituzione individuale. Vol. I—II, Bologna, L. Capelli Edit. 1933.
39. **Viola, G.:** L'évolution de la constitution humaine individuelle. Rapport prés. à la Réunion. Internat. de Biotipologie. Paris, Juillet, 1937.
40. **Wertheimer, F. I., Hesketh, F. E.:** The significance of the physical constitution in mental disease. Baltimore, The Williams and Vilkins Co. 1926.
41. **Willemse, W. A.:** Constitution-Types in delinquency. London, Kegan P. 1932.